

FREDNINGSNÆVNET
FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf.: 47 33 87 32

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-19-2025F

Den 30. marts 2026

Afgørelse om fredning af Solbjerg Parkkirkegård på Frederiksberg

Indhold

2.	Formål og baggrunden.....	3
3.	Fredningens afgrænsning	3
4.	Beskrivelse af fredningsområdet	3
5.	Fredningens budget.....	3
6.	Internationale naturbeskyttelsesområder og miljøvurdering.....	3
7.	Forhold vedrørende planlægning og lovgivning	3
8.	Sagens behandling ved fredningsnævnet.....	3
9.	Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse	5
10.	Fredningsbestemmelser	5
11.	Erstatning	6
12.	Klagevejledning	6
13.	Ejerfortegnelse	6

2. Formål og baggrunden

Fredningsrejsjerne har ønsket at frede Solbjerg Parkkirkegård med det formål at sikre området som en helhed bestående af grønt område, kirkegård og historisk værdifulde arealer. Det er endvidere formålet at sikre de kulturelle, historiske, museale, botaniske, biologiske, landskabelige og rekreative værdier. Endelig er det formålet, at sikre, at nuværende og fremtidig kirkegårdsdrift, der foregår i medfør af den til enhver tid offentligretlige regulering om kirkegårdsdrift, kan opretholdes uanfægtet af fredningen.

Fredningsforslaget oplyser om baggrunden for forlaget bl.a.:

”Solbjerg Parkkirkegård ligger på Frederiksberg, som er landets tættest bebyggede kommune. Kirkegården rummer store kulturhistoriske værdier, mange rekreative interesser og betydelige naturkvaliteter.

Forslaget er rejst af Frederiksberg Kommune, Danmarks Naturfredningsforening og foreningen for bygnings- og landskabskultur på Frederiksberg, i forlængelse af at Kommunalbestyrelsen på Frederiksberg har godkendt forslaget i budget 2024 med begrundelsen; ”at Frederiksberg er Nordeuropas tættest befolkede kommune. Vores bys DNA er de grønne områder, der giver Frederiksberg den unikke følelse af, at man er tæt på by, men alligevel aldrig langt væk fra naturen. Derfor er det vigtigt at værne om de grønne områder, vores natur og vores rekreative områder. Hvis prisen for at byen vokser sker på bekostning af vores parker og grønne områder, er prisen for høj”.

Formålet med fredningsforslaget er derfor at fastholde Solbjerg Parkkirkegårds ca. 16 ha i sin helhed samt at sikre kirkegården som et grønt åndehul i bydelen til gavn for borgere, turister og naturen.

Hertil kommer, at det er vigtigt at sikre Solbjerg Parkkirkegårds museale og rekreative værdier, samt at sikre de kulturelle, historiske, botaniske, landskabelige og biologiske værdier på kirkegården.

Solbjerg Parkkirkegård vil delvist overgå fra kirkegård til park. Store dele af Solbjerg Parkkirkegård skal således i de kommende årtier ændre funktion fra aktiv kirkegård til rekreativ park. Kommunalbestyrelsen ønsker at skabe én stor grøn parkkirkegård, hvor man med respekt for gravsteder og aktive kirkegårdsarealer giver rum til rekreation, ophold og bevægelse i den tætte by. Et parkområde fuld af minder og historiefortælling, med sanselige oplevelser, mulighed for ro og fordybelse, samt et område, hvor natur og biodiversitet får plads.

For at sikre de museale og rekreative værdier, og samtidig sikre, at der ikke hen ad vejen reduceres i kirkegårdens areal til byggeri og tekniske anlæg, har Kommunalbestyrelsen taget initiativ til, at der i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening og Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur på Frederiksberg rejses en fredningssag. Forslaget er, at kirkegården på den ene side kan udvikles til et mere naturpræget offentligt tilgængeligt park- og kirkegårdsområde, i overensstemmelse med den vedtagne udviklingsplan, som blev vedtaget af Frederiksberg Kommunalbestyrelse den 13. november 2023. En plan som skal være grundlaget for kirkegårdens udvikling fremover og at der på den anden side lægges en fredning på området, som sikrer at udviklingen sker inden for en veldefineret ramme – som fredningen vil udgøre.

På Frederiksberg er alle ledige arealer pr. definition under et vist pres fra byudviklingen. Uden en fredning vil det erfaringsmæssigt være svært, at bevare dette grønne åndehul ubebygget på

Frederiksberg alene på baggrund af en udviklingsplan, en kommuneplan og kirkegårdslovgivningen. Planer kan ændres med en beslutning fra en anden kommunalbestyrelse og dermed kan beskyttelsen af stedets store værdier langsomt udhules af nye behov.

Indtil 2015 var der ikke fredede kirkegårde i Danmark. Med gennemførelsen af fredningen af Assistens Kirkegård slog Miljø- og Fødevarerklagenævnet (tidl. Natur- og Miljøklagenævnet) imidlertid fast, at kirkegårde kan fredes efter naturbeskyttelsesloven, hvis noget helt særligt gør sig gældende.

3. Fredningens afgrænsning

Fredningsområdets afgrænsning fremgår af kortbilag 1.

Fredningsforslaget omfatter matr.nrr. 28a, 28ep, 28eq, 38q, 39u og 169 Frederiksberg.

Fredningsforslaget oplyser om fredningens afgrænsning bl.a.:

”Solbjerg Parkkirkegård afgrænses mod syd af Roskildevej, mod øst af Søndre Fasanvej, mod nord af bebyggelsen ved Frederiksvej og mod vest af Den grønne sti. Fredningsforslagets afgrænsning er defineret af Frederiksberg Kommunalbestyrelses beslutning fra den 13. november 2023. ... Alle ejendomme ejes af Frederiksberg Kommune ... Solbjerg Parkkirkegård ligger i tæt tilknytning til Søndermarken, Frederiksberg Have, Zoologisk Have og Søndermark Kirkegård. Søndermarken, Frederiksberg Have og Zoologisk Have er i dag omfattet af en samlet fredning fra 1960. Solbjerg Parkkirkegård er, udover at være en kirkegård, en lokal park for de omkringliggende boligområder. Søndermarken er en stærkt kuperet romantisk have med slyngede stier og pavilloner. Efter en nyere renovering er der skabt lys og liv i Søndermarken i form af en løberute og træningsudstyr. Frederiksberg Have er en historisk romantisk slotshave med spor fra barokkens hovedakser. Parken er flittigt besøgt af borgere fra Frederiksberg Kommune og fra Københavns Kommune samt turister, som går ture, løber opholder sig i græsset eller bliver roet i både på kanalen. Zoologisk Have benyttes af hele landets befolkning samt turister. Søndermark Kirkegård er en stramt geometrisk opbygget kirkegård, som alene benyttes til kirkegård.

4. Beskrivelse af fredningsområdet

Fredningsforslaget indeholder bl.a. følgende beskrivelse:

”Solbjerg Parkkirkegård er i dag delvis en kirkegård med en stram rektangulær struktur og delvis en begyndende parkstruktur grundet de mange nedlagte gravsteder på kirkegården. Den traditionelle rektangulære struktur understøttes af avnbøgalleen, som gennemskærer kirkegården i øst-vest-gående retning, og som er en hovedakse, som forbinder hovedindgangen med de øvrige stier. I nord-syd-gående retning er der tre alléer med strukturerende træk. I øst findes magnoliealleen, som er adgangsvej til kapellet for gående fra Roskildevej. Længere mod vest er der thujaalleen, som også gennemskærer kirkegården i nord-sydgående retning, fra indgangen ved Frederiksvej og mod syd. Endelig er der helt mod vest platanalleen med gamle store plataner, som er nogle af de ældste træer på kirkegården.

I Solbjerg Parkkirkegårds vestlige ende er parken lys og åben. Der er ikke længere så mange stier. Store fuldkronede egetræer, robinier, piletræer og bøgetræer står solitært og breder deres trækroner ud over de grønne græsflader, der dog stedvis gennemskæres af hække, der i nogle

tilfælde danner ryg for enkelte tilbageværende (bevaringsværdige) gravsteder. I den vestlige del er der også en række ovalformede rum af hække, der tidligere dannede ramme om temahaver. På dele af disse arealer får græsset i dag lov til at vokse højt til gavn for insekt- og dyrelivet.

Jo længere man bevæger sig mod øst på kirkegården, oplever man den mere traditionelle karakter af kirkegård med hækomkransede gravsteder og udbredte net af stier, der opdeler de enkelte afdelinger. Disse stier er over årene flere steder omlagt til flise- eller grusstier, men hvor gravstederne efterhånden er forsvundet, er stier i mange tilfælde nedlagt og erstattet med græs.

Alle træarter på Solbjerg Parkkirkegård er registreret i forbindelse med udviklingsplanen. Træerne er en kombination af alléer og trærækker langs stierne, træer på gravsteder og fritstående træer. De fleste træer er plantet som små træer på et gravsted til minde om en afdød pårørende, og mange er plantet i en tid, hvor der var stor interesse for eksotiske træer. Disse træer er nu store, markante solitærtræer som står tilbage som et historisk vidnesbyrd, selvom gravstederne er nedlagt. Eksempler her på er ægtekastanje, ægte tulipan, cedertræer og ginkgotræer.

Solbjerg Parkkirkegård imponerer derfor med sine mange store særlige træer, som har fået lov til at gro i fred og ro med gode vækstbetingelser samt god plads til at brede trækronerne ud over de åbne plæner. Langs de øst-vestgående stier er der gennem årene plantet rækker af platan, egetræer og lindetræer, udover hovedstien med avnbøg. I det nordøstlige hjørne står der nogle fantastisk store grantræer, og flere større taks, der sammen med store partier af rododendron bidrager til en stedsegrøn karakter.

På den retlinede kirkegård er der rigtig mange hække. Nogle hække danner fine rammer om gode rum. Andre hække afgrænser området med aktive gravsteder og området, som i henhold til udviklingsplanen overgår til parkformål. Stedvis er hække blevet overflødige, da de ikke længere danner ryg for et gravsted.

Igennem en længere periode er der nedlagt gravsteder på kirkegården, hvilket efterlader store huller i kirkegårdens helhed, som ikke udnyttes optimalt. Dette skyldes at langt størstedelen af befolkningen i dag foretrækker kremation frem for kistebegravelse.

Nationalmuseet har forestået en registrering af bevaringsværdige gravminder på kirkegården som blev afleveret i sommeren 2019. Det samlede antal registrerede gravminder var på 1723 samt omkring 277 gravgitre, borner og gravlåger. Nationalmuseets registrering var opdelt ud fra følgende bevaringskriterier:

<i>Kriterier</i>	<i>Antal gravminder</i>
Udsmykning	322
Inskription	258 (475*)
Udført af anerkendt kunstner	5
Fortjenstfulde mænd og kvinder	247
Bevaringsværdige ud fra andre hensyn	195
Ikke bevaringsværdige gravminder	647

...

* udpegede gravminder inklusiv 217 diakonissegravsten. Flere gravsteder er erklæret bevaringsværdige ud fra to eller flere kriterier og optræder derfor flere gange i oversigten, hvorfor der ikke er overensstemmelse mellem det samlede antal registrerede gravminder og det antal, der fremgår af skemaet. I alt er 859 gravsten udpeget som bevaringsværdige.

Diakonissegravene findes på flere afdelinger af kirkegården, og de er enestående i dansk perspektiv, idet de ikke findes andre steder i Danmark. Det er tætplacerede, flade hvide gravminder, som er særdeles markante.

Bevaringsværdigt familiegravsted på afd. 2B. Afsnit med Diakonissegrave på afd. 5D.

Registrerede gravminder på arealer, der siden nedlægges og fredes, vil blive bevaret også efter nedlæggelse og fredning.

De mange kendte personer, der er begravet på kirkegården, og de unikke gravsteder, tiltrækker ud over borgere også turister.

Midt på kirkegårdens østlige del ligger der et kapel, der ikke længere er aktivt som kapel, og midt på kirkegården ligger en materialegård, der benyttes i forbindelse med driften af kirkegården. Den gule materialegård er udpeget som bevaringsværdig i kategori 2.

Kirkegården har i dag en nyere (2005) vandhave i den nordvestlige del og en aktiv fin vandhave øst for kapellet. Sidstnævnte er omkranset af hæk og flankeret af store lindetræer i hjørnerne af det kvadratiske haverum.

Mod Søndre Fasanvej er der en gammel rød murstensmur, dels en mur med ølandsbrud og grønt hegn. Mod Roskildevej fortsætter den røde mur, hvor der to steder er nogle ældre smedjærnlåger i muren, som skaber adgang til kirkegården. Mod den grønne sti i vest er der hegn og hæk. Endelig mod Frederiksvej i nord er der et træhegn.

For besøgende i bil og arbejdskørsel til kirkegården er der adgang ad servicevejen fra hovedindgangen i det nordøstlige hjørne ved Søndre Fasanvej og i det sydvestlige hjørne ved Roskildevej. Gående har adgang til kirkegården fra indgange på alle tilstødende veje og et sted fra den grønne sti.”

5. Fredningens budget

Fredningsrejser har vurderet, at fredningen kan gennemføres uden erstatning.

Om baggrunden for vurderingen er følgende oplyst af fredningsrejser:

”Der tilkendes ikke erstatning for fredning af offentligt ejede arealer, medmindre den fredede ejendom er erhvervet med henblik på midlertidig besiddelse, jf. nbl. § 39 stk. 1, sidste punktum Alle ejendomme ejes af Frederiksberg Kommune.”

Fredningsnævnet har i forbindelse med sagen ikke modtaget erstatningskrav fra grundejere i det berørte område.

6. Internationale naturbeskyttelsesområder og miljøvurdering

Frederiksberg Kommunes fredningstilsyn har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV. Fredningstilsynet har i den forbindelse lagt vægt på, at området ikke er omfattet af Natura 2000, og at der udelukkende forventes en positiv indvirkning på miljøet ved en fredning af kirkegården, da det sikrer at hele arealet bevares som grønt areal, også efter at afdelinger

kan søges nedlagt, når de sidste gravsteder er udløbet. Der er registreret bilag IV-arter i området i form af flagermus.

7. Forhold vedrørende planlægning og lovgivning

Zonestatus

Hele fredningsområdet er beliggende i byzone.

Kommuneplanforhold

Kommuneplan, 2021

<https://www.frederiksberg.dk/kommuneplan#tillæg-til-kommuneplan-2021-cb>

Solbjerg Parkkirkegård er udlagt til rekreative formål. Der må kun ske bebyggelse, der knytter sig til områdets funktion. Området er udlagt til stilleområde.

Lokalplanforhold

Temalokalplan, 2021

https://dokument.plandata.dk/20_10251645_1620275434971.pdf

Øvrige planforhold

Frederiksberg Kommunes Træpolitik, 2018

<https://www.frederiksberg.dk/media/oiheih5a/traepolitik.pdf>

Frederiksberg Kommunes Strategi for bynatur og biodiversitet, 2020

https://www.frederiksberg.dk/media/zn2neu4x/strategi_for_bynatur_og_biodiversitet_2020.pdf

Udviklingsplan for Solbjerg Parkkirkegård, 2023

https://www.frederiksberg.dk/media/t3whsz5p/solbjerg_udviklingsplan_januar_2024_opt-a.pdf

Københavns Stift

Visionen for udviklingsplanen og klimatilpasningsplanerne er principgodkendt af Københavns Stift. Den endelige udviklingsplan er sendt til Københavns Stift til orientering.

Der eksisterer en klausul fra den 26. april 1994 fra Københavns Stiftsøvrighed, om at aktive dele af kirkegården skal afskærmes fra de afdelinger, som nedlægges.

Samspil mellem fredning og kirkegårdslovgivning

Der er et politisk ønske om at frede hele kirkegården. Kommunalbestyrelsen på Frederiksberg har vedtaget en udviklingsplan for Solbjerg Parkkirkegård den 13. november 2023. Fredningen skal muliggøre realiseringen af udviklingsplanen og udviklingen på sigt. Af hensyn til det fremtidige samspil mellem kirkegårdsdrift og fredningsregler er der behov for at præcisere fredningsvilkårenes subsidiaritet i forhold til den kirkegårdsretlige regulering. Fredningen skal således ikke være til hinder for, at områder, der i fremtiden ikke fungerer som aktivt begravelsesområde, på et senere tidspunkt inddrages til sådant med den konsekvens, at det pågældende område får samme status i forhold til fredningen, som begravelsesområder – præciseres nærmere i kort. Det præciseres, at beslutning om inddragelse af nyt område til aktivt begravelsesområde skal kunne ske uden dispensation fra fredningsnævnet. Frederiksberg Kommune har behov for at anvende en del af det område, der ønskes fredet, til skybrudssikring i form af etablering af overfladeforsinkelsesbassin til tilbageholdelse af regnvand og underjordiske regnvandskassetter i nuværende og tidligere stier samt i servicevejen. Alt sammen i den vestlige del af kirkegården. Klimatilpasningsindsatsen skal bl.a. bidrage til

at modvirke, at voldsomme regnhændelser forårsager skade på de fredede interesser i området. Dette er allerede forelagt Københavns Stift, der er kommet med en principgodkendelse herfor.

8. Sagens behandling ved fredningsnævnet.

Modtagelse og offentliggørelse

Fredningsforslag blev modtaget den 15. april 2025 og blev offentliggjort den 13. august 2025.

Offentligt møde

Der blev afholdt offentligt møde den 11. september 2025. Der er gennemført besigtigelse i tilknytning til det offentlige møde.

Høringssvar

Fredningsnævnet har i forbindelse med sagens behandling ikke modtaget høringssvar.

9. Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Fredningsnævnet tiltræder, at Solbjerg Parkkirkegård har landskabelige, kulturhistoriske, naturvidenskabelige og undervisningsmæssige værdier, der bør beskyttes efter naturbeskyttelseslovens regler. Fredningsnævnet har derfor med få præciserende ændringer besluttet gennemføre fredningen på de af Frederiksberg Kommune og Danmarks Naturfredningsforening foreslåede vilkår og fastsat følgende fredningsbestemmelser:

10. Fredningsbestemmelser

§ 1. Fredningens formål

Det er fredningens formål

- at sikre Solbjerg Parkkirkegård som en helhed bestående af grønt område, kirkegård og historisk værdifulde arealer;
- at sikre de kulturelle, historiske, museale, botaniske, biologiske, landskabelige og rekreative værdier, samt
- at sikre, at nuværende og fremtidig kirkegårdsdrift, der foregår i medfør af den til enhver tid offentligretlige regulering om kirkegårdsdrift, kan opretholdes uanfægtet af fredningen.

§ 2. Områdets inddeling og bevaring

Stk. 1. Særbestemmelser for fredningens delområde 1, aktiv kirkegård

Afdelingerne: 1.A, 1.B, 2.A, 2.B, 2.C, 2.D, 3.A, 3.B, 3.C, 3.D, 3.E, 4, 5.A, 5.C, 5.D, 5.F og 5.H

- Området anvendes som lokalkirkegård, og er underlagt den til enhver tid gældende kirkegårdslovgivning.
- Området repræsenterer de museale forhold. Det vil sige at begravnelses-, kultur-, personal- og kunsthistoriske interesser er primære.

Stk. 2. Særbestemmelser for fredningens delområde 2, overgang til parkformål

Afdelingerne: 5.B, 5.E, 5.G, 6.A, 6.B, 6.C, 6.D, 7.A og 7.B på kirkegården

- Området anvendes som kirkegård. Når anvendelsen til begravnelsesplads ophører, skal området overgå til park. Hvis Frederiksberg Kommune beslutter at inddrage nye arealer på Solbjerg Parkkirkegård til aktiv begravnelsesplads, overgår disse områder igen til kirkegård (delområde 1 udvides).
- Området skal fungere som park, hvor de historiske og rekreative interesser kan trives side om side. I parken har bevaringshensyn, i forhold til bevaringsværdige gravsteder og træer,

stor prioritet. Parken disponeres som en parkmæssig helhed, efter principperne i Udviklingsplan for Solbjerg Parkkirkegård af 13. november 2023.

Stk. 3. Særbestemmelser for delområde 3, parkformål

Tilgrænsende område mellem Sdr. Fasanvej og Solbjerg Parkkirkegård

- Et kileformet område med ikke indviet jord mellem kirkegården og Sdr. Fasanvej. Området ønskes fredet for at sikre bevaring af det grønne udtryk mod Sdr. Fasanvej. Området er lige nu indrettet med nyttehaver. I udviklingsplanen er der planer om en ny hovedindgang der inviterer ind og åbner op ind mod den øst-vestgående hovedsti. Derudover er en del af området udpeget til plantning af en Miyawaki skov.

§ 3. Kirkegårdsdrift

Stk. 1. Fredningens bestemmelser træder først i kraft for delområde 2 (parkformål), når anvendelsen som begravningsplads ophører. Anvendelsen som begravningsplads ophører, når begravningsvæsenet har truffet beslutning om, at området kan overgå til parkformål, og By- Land og Kirkeministeriet har godkendt, at anvendelsen som begravningsplads ophører.

Stk. 2. Fredningen er ikke til hinder for kirkegårdsdrift som hidtil i de øvrige delområder. Fredningen er således ikke til hinder for, at begravningsvæsenet frit kan foretage alle nødvendige dispositioner som led i kirkegårdsdriften, og til opfyldelse af begravningsvæsenets forpligtelser i henhold til den til enhver tid gældende offentligretlige regulering af kirkegårdsdrift.

Stk. 3. Fredningen påvirker ikke de rettigheder, som tilkommer gravstedsindehavere ifølge den til enhver tid gældende offentligretlige regulering af kirkegårdsdrift.

§ 4. Terrænændringer, byggeri, anlæg mv.

Stk. 1. Der må ikke foretages terrænændringer, der ikke er i overensstemmelse med Udviklingsplan for Solbjerg Parkkirkegård af 13. november 2023.

Stk. 2. Der må kun opføres mindre bygninger i forbindelse med eksisterende byggeri. Der må ikke opføres tilbygninger til og ombygninger af eksisterende byggeri kan udføres, der ikke er i overensstemmelse med Udviklingsplan for Solbjerg Parkkirkegård af 13. november 2023 og/eller sikrer en optimal kirkegårdsdrift. Ethvert byggeri skal ske på ikke begrønnede arealer. Formålet for anvendelse af Søndre Kapel og Den Gule Gård må kun ændres, hvis det sker til gavn for almenhedens interesser. Kørevej fra Søndre Fasanvej til Roskildevej samt til Den Gule Gård kan udmatrikuleres, så det i fremtiden vil udgøre sin egen matrikel. Ved ophør af brugen af bygninger og omgivende arealer skal disse overgå til kirkegårds- eller parkformål.

Stk. 3. Særbestemmelse for Den Gule Gård. På det med stiplede blå linje på fredningskortet markerede areal er fredningen ikke til hinder for, at der opføres driftsbygninger. Opførelse af bygninger på arealet kræver dog tilladelse fra fredningsnævnet med hensyn til størrelse samt udformning, inkl. materiale- og farvevalg.

Stk. 4. Der må ikke etableres faste anlæg, konstruktioner eller indretninger af nogen art, f.eks. tårne, master, herunder lysanlæg, reklameskilte eller lign.

Stk. 5. Fredningen er ikke til hinder for at der kan opsættes mindre, publikumsorienterede faciliteter, såsom borde/bænke, informationstavler mv. til formidling af fredningen, områdets historie mv.

Stk. 6. Der kan efter ansøgning til fredningsnævnet opnås dispensation til etablering af nye skybrudssikringsanlæg end de allerede planlagte. En dispensation vil skal minimum meddeles på følgende vilkår: 1) Anlægget skal være nødvendigt med henblik på at beskytte Solbjerg Parkkirkegård mod skader som følge af skybrud. 2) Anlægget skal integreres i områdets udformning og beplantning på en måde, der visuelt begrænser anlæggets påvirkning i det fredede område til et minimum. 3) Anlægsperioden skal placeres på et tidspunkt, hvor den er til mindst mulig gene for brugerne af Solbjerg Parkkirkegård. 4) Anlægsperioden skal begrænses til et minimum. 5) Når forsinkelsesbassin er anlagt, skal det endeligt godkendes af fredningsnævnet, der kan kræve anlægget fjernet, hvis dispensationsvilkårene ikke er overholdt.

Stk. 7. Begrænsningerne i denne § 4 omfatter ikke indretninger, der har karakter af gravmæle.

§ 5. Pleje- og udviklingsplan samt drift

Stk. 1. Frederiksberg Kommune er plejemyndighed i fredningsområdet. Plejemyndigheden gennemfører pleje og udvikling af det fredede areal, dog under hensyn til kirkegårdsdriften, jf. § 3, og at de gravsteder, der holdes af de efterladte, fortsat plejes efter deres ønsker.

Stk. 2. Træer, der er over 25 år gamle, må ikke fældes eller beskæres uden kommunalbestyrelsens tilladelse.

Stk. 3. Plejemyndigheden udarbejder en pleje- og udviklingsplan og gennemfører driften af det fredede areal i overensstemmelse hermed, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om pleje af fredede arealer og tilsyn (for tiden bekendtgørelse nr. 924 af 27. juni 2016). Forslag til en plejeplan skal foreligge senest 2 år efter fredningens gennemførelse. Plejeplaner revideres første gang efter 5 år. Den vedtagne udviklingsplan løber til 2040. De senere pleje- og udviklingsplaner må højst gælde i 10 år.

Stk. 4. Plejeplanen omfatter ikke delområde 1, aktiv kirkegård, aktive gravsteder uden for delområde 1 eller gravsteder, der er udpeget til bevaring efter særlig lovgivning herom. Når delområde 2 overgår til parkformål, skal plejeplanen også omfatte dette område. Hvis delområde 1 udvides, ophører plejeplanen med at gælde for det udvidede område.

§ 6. Offentlighedens adgang

Stk. 1. Bortset fra gravsteder, anlæg og bygninger med tilliggende arealer, som efter deres formål og karakter ikke bør være offentlig tilgængelige, og hvor udearealerne derfor normalt er hegnede, kan almenheden færdes overalt til fods og udnytte området rekreativt med de nedennævnte begrænsninger samt med de begrænsninger, der følger af lovgivningen eller som måtte blive bestemt i en pleje- og udviklingsplan.

Stk. 2. Den daglige åbningstid fastsættes af Frederiksberg Kommune.

Stk. 3. Cykling, herunder med elcykler, må kun finde sted på servicevejen og skal ske i lavt tempo. Plejemyndigheden kan uden dispensation fra fredningsnævnet etablere chikaner m.v., der måtte vise sig nødvendige med henblik på at sikre, at cykling sker i lavt tempo.

Stk. 3. Motoriseret kørsel er kun tilladt i forbindelse med besøg på kirkegården, kirkegårdsdrift, kørsel med rustvogne, handicapkørsel og driften af fredningsområdet. Plejemyndigheden kan dog i særlige tilfælde give tilladelse til motoriseret kørsel i området.

Stk. 4. Løb må alene finde sted på stien langs servicevejen, der er markeret med orange pile på kortbilaget.

§ 7. Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne i overensstemmelse med kravene naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, herunder at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

11. Erstatning

Fredningen gennemføres uden erstatning til lodsejere, idet samtlige ejendomme er ejet af Frederiksberg Kommune.

Vibeke Preisler

Søren Holm Seerup (formand)

Tyge Enevoldsen

12. Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er offentligt bekendtgjort. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 43 er følgende klageberettigede:

- ejere og brugere, der skal have afgørelsen tilsendt
- enhver, der under sagen har givet møde for fredningsnævnet eller fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse
- statslige og kommunale myndigheder, hvis interesse berøres af forslaget
- organisationer mv., som antages at have en væsentlig interesse i forslaget

Klage skal indgives skriftligt til Miljø- og Fødevareklagenævnet på en af følgende måder:

- e-Boks, hvor Nævnenes Hus skal vælges som modtager,
- e-mail til mfkn@naevneneshus.dk, eller
- brev til Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg, att.: Miljø- og Fødevareklagenævnet

13. Ejerfortegnelse

Fredningen omfatter Fredningsforslaget omfatter matr.nrr. 28a, 28ep, 28eq, 38q, 39u og 169 Frederiksberg, der alle tilhører Frederiksberg Kommune.